

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Emila Bdžocha a sudcov JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Petra Szaba na neverejnom zasadnutí 18. januára 2011 v Bratislave v trestnej veci obvineného **J. D. a spol.**, pre zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák., o dovolaniach obvinených J. D. a L. S. podaných prostredníctvom obhajcu Mgr. M. J. proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 26. augusta 2009, sp. zn. 3 To 210/2009, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. sa dovolania obvinených J. D. a L. S. **o d m i e t a j ú.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu R. z 29. júna 2009, sp. zn. 2 T 121/2009, boli obvinení J. D. a L. S. uznaní za vinných zo spáchania zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

dňa 7. októbra 2008 asi o 11.00 h v R. po predchádzajúcej vzájomnej dohode vošli do bytu Č., na ul. V., ktorého majiteľkou je Z. K., nar. X., tak, že im majiteľka otvorila vchodové dvere, odkiaľ prešli cez chodbu do obývacej izby, kde jej ponúkali na predaj paplóny, na jej výzvu, aby byt ihneď opustili, nereagovali, v byte ďalej zotrvali, pričom z obývacej steny J. D. odcudzil hotovosť vo výške nie menej ako 700 Sk (23,34 eur) a až potom byt opustili a s peniazmi sa neskôr podelili, čím pre Z. K. spôsobili škodu nie menej ako 700 Sk (23,34 eur).

Za to bol obidvom obvineným podľa § 194 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 4 Tr. zák., § 37 písm. m/ Tr. zák., pri nezistení žiadnej poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 Tr. zák. uložený rovnaký trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky a 8 (osem) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. boli obaja obvinení pre výkon uloženého trestu zaradení do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bola obvineným uložená povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť poškodenej Z. K., nar. X., trvale bytom v R., ul. V., škodu vo výške 24,23 eur.

Proti tomuto rozsudku podali obaja obvinení odvolanie. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 26. augusta 2009, sp. zn. 3 To 210/2009, ich odvolania podľa § 319 Tr. por. zamietol ako nedôvodné.

Citované uznesenie krajského súdu bolo napadnuté dovolaniami oboch obvinených, podanými prostredníctvom ustanoveného obhajcu. Dovolanie obvineného J. D. bolo prvostupňovému súdu doručené 8. septembra 2010 a dovolanie obvineného L. S. 11. augusta 2010.

Dovolatelia v nich zhodne poukázali na naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Naplnenie tohto dovolacieho dôvodu videli v zásadnom porušení práva na obhajobu, spočívajúcom v tom, že napriek tomu, že navrhovali vykonanie dôkazov, ich návrhy akceptované neboli a dôkazy v rozsahu akom ich navrhovali vykonané neboli.

Uviedli, že nakoľko poškodená Z. K. 15. decembra 2008 utrpela cievnú mozgovú príhodu, požadovali už v prípravnom konaní, aby bol vyšetrený jej duševný stav. Zároveň navrhli zopakovať výsluch poškodenej za prítomnosti ich obhajcu, zopakovať konfrontáciu poškodenej s obvineným J. D. a vykonať konfrontáciu obvineného L. S. s poškodenou. Všetky tieto návrhy však boli vyšetrovateľom zamietnuté.

Ich obhajca navrhoval vyšetriť duševný stav poškodenej aj v konaní pred súdom, tento návrh však bol na hlavnom pojednávaní 29. júna 2009 prvostupňovým súdom zamietnutý. Obvinení poukázali, že k zamietnutiu predmetného návrhu prišlo napriek tomu,

že poukazovali na rozpornosť výpovedí poškodenej. V zápisnici o trestnom oznámení zo 7. októbra 2008 spísanej o 12.10 hod. poškodená uviedla, že muži ju násilím viedli cez chodbičku do izby, pričom v doplnení zápisnice o trestnom oznámení zo 7. októbra 2008 spísanom o 16.16 hod. uviedla, že muži ju neodstrčili, len popri nej bez pozvania vošli do izby.

Dovolatelia namietali, že hoci výpovede poškodenej sú nepresné, nejednoznačné a v priebehu prípravného konania i konania pred súdom boli v detailoch, ktoré môžu byť pre rozhodnutie podstatné, menené, súd prvého stupňa uviedol, že poškodená až na malé odchýlky zotrvala na podstate svojich tvrdení a odvolací súd konštatoval, že nebola zistená jediná skutočnosť, ktorá by výpoveď poškodenej spochybňovala.

Nevyšetrením duševného stavu poškodenej došlo podľa dovolateľov k zásadnému porušeniu ich práva na obhajobu a preto navrhli, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu, zrušil rozsudok okresného súdu vo výroku o vine a treste a prikázal okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Prvostupňový súd v súlade s § 376 Tr. por. doručil dovolania obvinených na vyjadrenie Okresnej prokuratúry Revúca. Okresný prokurátor v písomnom vyjadrení z 20. septembra 2010 uviedol, že obom obvineným bol už v prípravnom konaní ustanovený obhajca, ktorý ich obhajoval počas celého trestného konania. Skutočnosť, že orgány prípravného konania a potom súdy v konaní pred nimi neakceptovali návrh obhajcu na vykonanie dôkazu, nemožno podľa okresného prokurátora považovať za zásadné porušenie práva na obhajobu. Poukázal, že prvostupňový aj odvolací súd sa správne a zákonným spôsobom vysporiadali s obhajobou obvinených a výpoveďou poškodenej a navrhol dovolania oboch obvinených odmietnuť.

Po tomto postupe predložil okresný súd dovolania obvinených Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že dovolania proti napadnutému uzneseniu sú prípustné (§ 368 ods. 1 a § 566 ods. 3 Tr. por.) a boli podané oprávnenými osobami (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.) v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 2 Tr. por.). Dovolania súčasne spĺňajú podmienky uvedené v § 372 až § 373 Tr. por., ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por.

Dovolací súd po preskúmaní spisového materiálu však zistil, že dovolateľmi namietaný dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. v posudzovanom prípade naplnený nebol.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu.

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371.

V rámci voľného hodnotenia dôkazov, je vecou súdu zvážiť aj to, či existujúci súhrn dôkazov je alebo nie je postačujúci pre skutkové a právne závery, a teda aj to, či má alebo nemá nariadiť vyšetrenie duševného stavu poškodenej v procesnom postavení svedka.

Dovolací súd poukazuje na skutočnosť, že samotné skúmanie duševného stavu svedka dvoma znalcami predstavuje vážny zásah do osobnostných práv svedka, preto musí byť pre vydanie súdneho príkazu na skúmanie duševného stavu vždy daný vážny dôvod preukazujúci opodstatnenosť takéhoto zásahu, ktorým je v zmysle § 148 Tr. por. existencia závažných pochybností o podstatnom znížení schopnosti svedka správne vypovedať.

V posudzovanom prípade vypovedala poškodená Z. K. v procesnom postavení svedka celkovo trikrát. V prípravnom konaní vypovedala 8. októbra 2008 (t. j. pred cievnou mozgovou príhodou) a v konaní pred súdom vypovedala dvakrát, 9. marca 2009 a 1. júna 2009.

Zo svedeckých výpovedí poškodenej na hlavných pojednávaniach vyplývajú rovnaké podstatné skutkové okolnosti, ktoré uvádzala už v prípravnom konaní, t. j., že obvinení vošli do jej bytu bez pozvania a zotrvali tam, hoci ich viackrát vyzvala, aby odišli. Ani Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil v predmetných výpovediach také rozpory, ktoré by odôvodňovali existenciu závažných pochybností o podstatnom znížení schopnosti poškodenej správne vypovedať o skutočnostiach vnímaných v minulosti, preto neobstoja dovolacie námietky obvinených, že tieto výpovede sú nejednoznačné.

Pokiaľ súd prvého stupňa aj odvolací súd v posudzovanom prípade vyhodnotili procesné výpovede poškodenej ako vierohodné, nezistili zákonný dôvod na vydanie príkazu na vyšetrovanie duševného stavu poškodenej svedkyne, postupovali správne, keď návrh obhajoby na doplnenie dokazovania v danom smere neakceptovali, teda nemohlo prísť k porušeniu práva obvinených na obhajobu.

Právo na obhajobu obvinených nemôže byť porušené tým, že súd, vychádzajúc zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, hodnotí dôkazy ináč než je predstava obvinených alebo ich obhajcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto na neverejnom zasadnutí dospel k záveru, že je zrejmé, že nie je splnený dôvod dovolania predpokladaný ustanovením § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., a tak podľa § 382 písm. c/ Tr. por. uznesením dovolania obvinených odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 18. januára 2011

JUDr. Emil B d ž o c h, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Monika Ivančíková